بەيجيڭ مۇگەدەكتەر قىسقى وليمپيادا سپورت جارىسىنا نازار

4 التىن مەدالمەن رەكورد جاڭالادى، داڭق ايانباي شايقاسۋدىڭ كۋاسى بولدى

شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ 3 ـ ايدىڭ 6 ـ كۇنى بەيجيڭنەن بەرگەن حابارى (ٴتىلشى ليۋ ياڭتاۋ). 3 ـ ايدىڭ 6 ـ كۇنى بەيجيڭ مۇگەدەكتەر قىسقى وليمپيادا سپورت جارىسى مۇگەدەكتەر وليمپياداسىنىڭ تاۋ شاڭعى، مۇگەدەكتەر وليمپياداسىنىڭ دالالىق شاڭعى، مۇگەدەكتەر وليمپياداسىنىڭ سىڭار تاقتايمەن قاردان سىرعاناۋ، دوڭگەلەكتى ورىندىقتى مۇز شاۋگىم جانە مۇگەدەكتەر وليمپياداسى مۇز دوپ جارىسىن وتكىزدى. جۇڭگو قوراماسى 4 التىن مەدال الىپ، كوپ تۇردەن تاريحي رەكورد جاڭالادى. جۇڭگو ساڭلاعى جاڭ مىڭچيۋ، جاپونيا ساڭلاعى سۇنگاڭ تاۋجيا تۇگەلدەي ٴوزىنىڭ وسى كەزەكتى جارىستاعى 2 ـ مەدالىنا يە بولدى، داڭقتىلىق استارىندا سپورتشىلاردىڭ باتىلدىقپەن سايىسقان شايقاس رۋحى جاتىر.

3 ـ ايدىڭ 6 ـ كۇنى مۇگەدەكتەر وليمپياداسىنىڭ تاۋ شاڭعى جانە مۇگەدەكتەر وليمپياداسىنىڭ دالالىق شاڭعى جارىس الاڭىندا جۇڭگو ساڭلاقتارى توپتىق ارىندى ٴتۇستى. لياڭ جيڭي، جاڭ مىڭچيۋ جەكە ـ جەكە مۇگەدەكتەر وليمپياداسىنىڭ تاۋ شاڭعىسىندا ەرلەر، ايەلدەر اسا ۇلكەن يرەك (تۇرعان بەينەدە) ٴتۇرىنىڭ التىن مەدالىنا يە بولدى، جىلى پىلىك مەن ياڭ حۇڭچيۇڭ مۇگەدەكتەر وليمپياداسىنىڭ دالالىق شاڭعى ەرلەر، ايەلدەر ۇزاق ارالىقتى (وتىرعان بەينەدە) ٴتۇرىنىڭ اعا جۇلدەگەرلىگىن جەڭىپ الدى. وسى كەزەكتى جارىستان بۇرىن جۇڭگو سپورتشىلارى مۇگەدەكتەر قىسقى وليمپياداسىنىڭ قار ٴۇستى تۇرلەرى بويىنشا مەدال الىپ كورمەگەن، سوندىقتان ٴاربىر التىن مەدالدىڭ استارىندا وزىندىك جاڭا جەتىستىكتەر بولدى.

جاڭ مىڭچيۋ مەملەكەتتىك تاۋ شاڭعى ورتالىعىنداعى جارىس جولىنىڭ مارەسىنە جەتكەندە سول جەردەن قىزۋ قول شاپالاق ٴۇنى جانە الاقايلاعان داۋىس كوتەرىلدى، جۇڭگو مۇگەدەكتەرى تاۋ شاڭعىدا مۇگەدەكتەر قىسقى وليمپيادا سپورت جارىسىندا التىن مەدال بولماۋ جاعدايىنان قامال الدى. ٴبىر كۇننىڭ الدىندا وتكىزىلگەن مۇگەدەكتەر وليمپياداسىنىڭ تاۋ شاڭعى ايەلدەر تەز قۇلدىلاۋ (تۇرعان بەينەدە) تۇرىندە ەندى 20 جاسقا شىعاتىن جاڭ مىڭچيۋ 0.1 سەكۋندتىق پارىقپەن 2 ـ ورىندى مىسە تۇتقان ەدى، 3 ـ ايدىڭ 6 ـ كۇنى جارىستان سوڭ ول: "مەن مەدالدىڭ رەڭىن ٴساتتى تۇردە اۋىستىردىم، قازىر ەرەكشە قۋانىپ، اسىرلەنىپ تۇرمىن. بۇل جۇڭگو تاۋ شاڭعىسىنداعى ماڭىزدى ٴسات!"، ـ دەدى.

سول سياقتى جاپونيا سپورتشىسى سۇنگاڭ تاۋجيا دا داڭق ٴساتىن قارسى الدى، ول مۇگەدەكتەر تاۋ شاڭعى ايەلدەر اسا ۇلكەن يرەك (وتىرعان بەينەدە) جارىس تۇرىندە ٴوزىنىڭ وسى كەزەكتى جارىستاعى 2 ـ التىن مەدالىنا يە بولدى. "كەي تۇستاردى اناعۇرلىم جاقسى ورىنداۋعا بولاتىندىعىن سەزىنسەم دە، سوڭىندا التىن مەدالعا يە بولدىم، سوندىقتان ەرەكشە قۋانىشتامىن"، ـ دەدى ول: "وزىمشە، ەرەكشە ارىنمەن سىرعانادىم دەپ ويلايمىن، مىنە بۇل مەنىڭ جارىسۋ ستيلىم".

شۇعىلالى ناتيجە سپورتشىلاردىڭ جايشىلىقتاعى جاپالى جاتتىعۋى مەن جارىستاعى ايانباي شايقاسۋ رۋحىنان ايىرىلا المايدى. "التىن مەدال الاتىندىعىمدى مۇلدە ويلاپ كورمەگەنمىن، بەينە ٴتۇس كورگەندەي بولىپ تۇرمىن". مۇگەدەكتەر وليمپياداسىنىڭ دالالىق شاڭعى ايەلدەر ۇزاق ارالىقتى (وتىرعان بەينەدە) جارىسىنىڭ اعا جۇلدەگەرلىگىنە يە بولعاننان كەيىن، جۇڭگو ساڭلاعى ياڭ حۇڭچيۇڭ اسىرلەنە بىلاي دەدى: "ەجەلدەن ٴۇن ـ ٴتۇنسىز قۇلشىنىپ، جۇرتتى تابىسىممەن تاڭ ەتۋدى تىلەيتىنمىن. جاتتىعۋداعى اقتان تەرىم مەن كوز جاسىم، تاعى جارىستاعى ايانباي شايقاسۋىم مەن تاباندىلىعىم مەنى ەڭ بيىك سىيلىق تۇعىرىنا شىعارىپ، ارمانىمدى جۇزەگە اسىردى".

مۇنان تىس، 3 ـ ايدىڭ 6 ـ كۇنى اياقتاعان مۇگەدەكتەر وليمپياداسى مۇز دوپ شاعىن گرۋپپالار جارىسىندا جۇڭگو قوراماسى 2گە قارسى 5 ۇپايمەن چەحيا قوراماسىن جەڭدى. سول كۇنى وتكىزىلگەن 2 رەتكى دوڭگەلەكتى ورىندىقتى مۇز شاۋگىم اينالمالى جارىسىندا جۇڭگو قوراماسى جەكە ـ جەكە 5:1 سالىستىرمامەن شۆەتسيا قوراماسىنان ۇتىلىپ، 3كە قارسى 9 ۇپايمەن ەستونيا قوراماسىن جەڭدى.

قازىر جۇڭگو ۋاكىلدەر ۇيىرمەسى 6 التىن، 4 كۇمىس، 6 قولا مەدالدىق ناتيجەمەن مۇگەدەكتەر قىسقى وليمپيادا سپورت جارىسىنىڭ مەدال تاقتاسىندا قازىرشە الدىڭعى ورىندا تۇر.

(قاتىناسقان تىلشىلەر ياۋ يوۋميڭ، جاڭ شياۋ، جاڭ رۋي)

(باسى 1 ـ بەتتە)

اۆتونوميالى رايوندىق ساياسي كەڭەستىڭ ٴتورالعاسى نۇرلان ٴابىلماجىن گرۋپپا تالقىسىنا قاتىناستى.

مۇشە نۇرلان ٴابىلماجىن بىلاي دەدى: باياندامادا شي جينپيڭ جاڭا ٴداۋىر جۇڭگوشا سوتسياليزم يدەياسىن جالپى بارىسىنا سىڭىرگەن، شىنايىلىقتا جۇگىنىپ، ناقتى ٴىس ستەۋگە تالپىنعان، جۇرت كوڭىلىن جەلپىندىرگەن تاماشا باياندا بولدى. "ەكىنى تۇراقتاندىرۋدىڭ" شەشۋشى ماڭىزىن تەرەڭ ٴتۇسىنىپ، "ٴتورت تانىمدى" كۇشەيتىپ، "ٴتورت سەنىمدى" بەكەمدەپ، "ەكىنى قورعاۋدى" ورىنداپ، جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شينجياڭدى جونگە سالۋ جالپى جوباسىن تولىق، دالمە ـ ٴدال دايەكتىلەندىرىپ، اۆتونوميالى رايوننىڭ رەفورما، دامۋ، ورنىقتىلىق سىندى ٴتۇيىندى قىزمەتتەرىمەن تىعىز بايلانىستىرا وتىرىپ ۇسىنىس قويىپ، ۇكىمەت ٴىسىن اقىلداسۋ جانە ورتاق تانىم ۇيىستىرۋ سىندى ەكى جاقتا كۇش سالۋعا تاباندى بولىپ، ورنىقتى دا اقاۋسىز ەكونوميكالىق ورتانى، ەل امان، جۇرت تىنىش قوعامدىق ورتانى، ستيلى پاك، سالتى دۇرىس ساياسي ورتانى ساقتاۋعا ۇلەس قوسىپ، ۇزدىك ناتيجەمەن پارتيا 20 ـ قۇرىلتايىنىڭ جەڭىسپەن اشىلۋىن قارسى الۋ كەرەك.

"كۇردەلى دە قاتاڭ ەل ٴىشى ـ سىرتى جاعدايى مەن كوپتەگەن حاۋىپ ـ قاتەر، سىن ـ سايىس الدىندا، وسىنشاما ماقتانارلىق ناتيجەگە قول جەتكىزۋ، راسىندا، وڭاي ەمەس". مۇشە باۋ انيڭ بىلاي دەدى: ۇكىمەت قىزمەتىنەن باياندامادا بۇقارانىڭ كوتەكىنە ٴۇن قاتىپ، دامۋدىڭ قاجەتىن اشىق ايتىپ، مۇشەلەردىڭ قىزمەت مىندەتىن وتەۋىنە اناعۇرلىم ايقىن بەتالىس كورسەتتى. باياندامادا "ەكولوگيالىق ورتانى ۇزدىكسىز جاقسارتىپ، جاسىل، تومەن كومىر قىشقىل گازدى دامۋدى ىلگەرىلەتۋ" اتاپ كورسەتىلدى. عىلمي زەرتتەۋدىڭ ٴبىرىنشى شەبىندە كۇرەس جاساپ جاتقان ساياسي كەڭەس مۇشەسى رەتىندە، ٴسوز جوق، ورايدى مىقتاپ يگەرىپ، ورنىقتىلىقتى ماڭداي الدى ورىنعا قويۋعا، ورنىقتىلىق بارىسىندا ىلگەرىلەۋگە تاباندى بولىپ، ەكولوگيانى الدىڭعى ورىنعا قويۋعا، جاسىل دامۋعا تاباندى بولىپ، جاڭا داۋىردەگى جۇڭگوشا سوتسياليستىك شينجياڭدى قۇلشىنا قۇرامىز.

مۇشە جيا ديانزيڭ بىلاي دەدى: باياندامادا حالىق تۇرمىسىنىڭ ىرىس ـ قۇتىنا نازار اۋدارىپ، نازىك تۇستاردان باستاپ يگەرگەن، اسىرەسە، وقۋ ـ اعارتۋدى دامىتۋعا ايقىن تالاپ قويعان، ايرىقشا جەلپىندىم. ول مىنالاردى ٴبىلدىردى: شينجياڭ داشۋەسىنىڭ دارىندىلار قوسىنى مەن جاڭالىق اشۋ تۇعىر قۇرىلىسىن اناعۇرلىم كۇشەيتىپ، ەرەكشەلىكتى كورنەكتىلەندىرىپ، قىزمەت وتەۋدى كۇشەيتىپ، ساپانى جوعارىلاتۋ جاعىندا كۇش سالىپ، شينجياڭنىڭ جوعارى دارەجەلى وقۋ ـ اعارتۋىنىڭ ماندىك دامۋىن جەبەۋگە، ەرەكشەلىگىن دامىتۋعا اقىل ـ پاراساتىمدى جانە كۇش ـ قۋاتىمدى ارنايمىن.

"ۇكىمەت قىزمەتىنەن باياندامادا حالىق تۇرمىسىمەن جاناسقان، جۇرت تىلەگىن ۇيىستىرعان، نىساناسى ايقىن، شارالارى ناقتى". مۇشە ەرزات زادا بىلاي دەدى: باياندامادا ەمدەۋ ـ دەنساۋلىق ساقتاۋعا قىزمەت وتەۋ قابىلەتىن جوعارىلاتۋدى الدىعا قويىپ، يەعىمىزداعى بورىشتى تەرەڭ سەزىندىك. ٴبىز اۋرۋدىڭ الدىن الۋ، تىزگىندەۋ تورىن ۇزدىكسىز اقاۋسىزداندىرىپ، كاسىپتىك قوسىن قۇرىلىسىن كۇشەيتىپ، ٴىس جۇزىندىك ارەكەتىمىز ارقىلى سالاماتتى جۇڭگو قۇرىلىسى ٴۇشىن قۇلشىنا كۇرەس جاسايمىز.

"ەرەكشە شابىتتاندىرىپ، ايرىقشا جەلپىندىردى!". مۇشە باعداۋلەت مىنالاردى ٴبىلدىردى: بۇدان كەيىنگى قىزمەتكە تولىق سەنىمدىمىز، جاڭا جاعدايدا ساياسي كەڭەس مۇشەلەرىنىڭ مىندەت وتەۋ قىزمەتىنىڭ جاڭا جولىنا، جاڭا تاسىلىنە بەلسەندى ىزدەنىس جاساپ، جاۋاپكەرشىلىك ارقالاۋدى كۇشەيتىپ، مىندەت وتەپ، جاۋاپكەرشىلىكتى ادا ەتۋگە تاباندى بولامىز.

شينجياڭدا تۇراتىن مەملەكەتتىك ساياسي كەڭەس مۇشەلەرى دۇڭ شينگۋاڭ، كۇڭ شيڭلۇڭ، پىڭ يۇڭ، ٴمۇتالىپ قاسىم، ورگۇل جاپپار، ليۋ جيانشين، ۋان حايچۋان، ماعاۋ سەيىتقامزا، ايىرات ٴومار قاتارلىلار تالقىعا قاتىناستى.

مىندەت وتەۋ جالعاسۋدا

ۋاكىل شۇي تاۋ:

"بۇقارانى مەيىرگە بولەيتىن ۋاكىل بولۋعا قۇلشىنامىن"

☐ انار بۇلت / شينجياڭ گازەتىنىڭ ٴتىلشىسى حي حۇڭۋي

"بىل مەن ەرىكتىلەر زاڭىن ورناتۋ، كەمەلدەندىرۋ، قوسىننان بوساعان اسكەريلەردى قوعامدىق قىزمەت وتەۋگە ات سالىسۋعا ۇيىمداستىرۋ، جۇمىلدىرۋ سياقتى جاقتاردان ۇسىنىس قويامىن". 3 ـ ايدىڭ 5 ـ كۇنى مەملەكەتتىك ەكى ماجىلىسكە قاتىناسىپ جاتقان مەملەكەتتىك حالىق قۇرىلتايىنىڭ ۋاكىلى، قۇتىبي اۋدانى لەي فىڭ اۆتوموبيل اترەتىنىڭ باستىعى شۇي تاۋ وسىلاي دەدى.

"مەنىڭ ەرىكتىلەر قاۋىمىنا نازار سالعانىما 5 جىل بولدى، ەرىكتىلەردىڭ قىزمەت وتەۋ ساپاسىن ونان ارى جوعارىلاتۋ سياقتىلار جونىندە ۇسىنىس قويىپ، بارىنە دەر كەزىندە جاۋاپ الدىم"، ـ دەدى شۇي تاۋ.

شۇي تاۋ تاكسي شوفەرى، وسى كاسىپپەن اينالىسقانىنا 20 نەشە جىل بولدى. 2007 ـ جىلى ول بىرنەشە تاكسي شوفەرىمەن بىرگە قۇتىبي اۋدانى لەي فىڭ اۆتوموبيل اترەتىن قۇرىپ، ٴوزى اترەت باستىعى بولدى.

مىندەتىن اتقارىپ، جاۋاپكەرشىلىگىن ادا ەتۋ جولىندا شۇي تاۋدىڭ حالىق رايىنا قۇلاق ٴتۇرۋ، جيناي ٴجۇرۋ سىندى تابيعي ارتىقشىلىعى بار. ول ٴار كۇنى جولاۋشىلاردى اپارىپ ـ اكەلۋ جولىندا جولاۋشىلارمەن شۇيىركەلەسۋ ارقىلى قوعام جاعدايىن، حالىق رايىن جيناي جۇرەدى.

"تۇرلىشە كاسىپتەگى، تۇرلىشە جاستاعى جولاۋشىلارمەن اڭگىمەلەسۋ ارقىلى بۇقارانىڭ كوپتەگەن تالاپ ـ تىلەكتەرىنەن حاباردار بولدىم ٴارى مۇقيات ەستەلىككە الىپ، رەتتەۋ ارقىلى ۇيلەسىمدى ۇسىنىسقا اينالدىردىم"، ـ دەدى شۇي تاۋ.

مەملەكەتتىك حالىق قۇرىلتايىنىڭ ۋاكىلى بولىپ سايلانعانىنان بەرى شۇي تاۋ ٴوزىنىڭ حالىققا قىزمەت وتەۋ ورەسىن ۇزدىكسىز جوعارىلاتتى. ول الەۋمەتتىك اۋماقتاردى، اۋىل ـ قىستاقتاردى ارالاپ، نەگىزگى ساتىداعى بۇقارانىڭ كوڭىل ٴبولىپ وتىرعان ماسەلەلەرىنە نازار اۋدارىپ، بۇقارانى مازالاعان، ۋايىمداتقان، الاڭداتقان ىستەردى جاقىننان ٴبىلدى ٴارى ٴبىرسىپىرا ۇسىنىس قويدى.

قوسىننان بوساعان اسكەري رەتىندە شۇي تاۋ باستان ـ اياق لەي فىڭ رۋحىن امالياتتا ايگىلەدى. ول اترەتتەستەرىمەن بىرگە ۇنەمى بالالار جانە قارتتار، دەنساۋلىعى ناشارلار، ناۋقاستار، مۇگەدەكتەر سياقتى كومەككە ٴزارۋ ادامداردى تەگىن اپارىپ ـ اكەلدى، ولاردىڭ ارەكەتى ٴتيپتى دە كوپ قوسىننان بوساعان اسكەريلەردى ەرىكتىلەر قوسىنىنا قوسىلۋعا باستادى.

شۇي تاۋ ەرىكتىلەر قوسىنىنىڭ ۇزدىكسىز ۇلعايۋىنا ىلەسە، ەرىكتى قىزمەت وتەۋ ٴتۇرىنىڭ الۋان تۇرلىلەنۋىمەن بىرگە، ولشەمسىز بولۋ، ۇقىق ـ مۇددەنى قاماتاماسىز داندىرۋ جەتكىلىكسىز بولۋ، سىيلاۋ مەحانيزمىنىڭ جەتەرلىكتەي كەمەلدى بولماۋى سياقتى ماسەلەلەردىڭ ساقتالىپ وتىرعاندىعىن بايقادى.

بۇعان شۇي تاۋ مىناداي ۇسىنىس قويدى: ەرىكتى قىزمەت وتەۋ ۇجىمى ٴتۇزىلىسى قۇرىلىسىن كۇشەيتىپ، زاڭ بويىنشا ۇيلەسىمدى ەرەجە ـ ٴتۇزىم شىعارىپ، ەرىكتىلەر قوسىنىن ولشەمدى، ۇيلەسىمدى، جۇيەلى ەتىپ، ۇكىمەتتىڭ جەتەكتەۋىن، سۇيەمەلدەۋىن كۇشەيتىپ، ەرىكتىلەر شوعىرىنىڭ جاڭا داۋىردە دامىپ زورايۋىنا شىنايى كەپىلدىك ەتۋ كەرەك.

قايتكەندە حالىق قۇرىلتايى ۋاكىلىنىڭ رولىن جوعارى ونىممەن ساۋلەلەندىرىپ، حالىق بۇقاراسىنىڭ تاماشا تۇرمىسقا دەگەن تىلەگىنە اناعۇرلىم ويداعىداي جاۋاپ قايتارۋعا بولاتىندىعى دا شۇي تاۋ باس قاتىرىپ كەلە جاتقان ماسەلەنىڭ ٴبىرى. "نازاريالىق ورەنى جوعارىلاتۋمەن بىرگە، تاعى نازاريانى امالياتقا اينالدىرۋعا كوڭىل ٴبولۋ، نەگىزگى ساتىعا تىشكەرىلەي ەنىپ، باعىتتامالى تۇردە تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ جۇرگىزىپ، كوپ جاقتىڭ پىكىر ـ ۇسىنىستارىن مۇقيات تىڭداۋ كەرەك"، ـ دەدى شۇي تاۋ: "مەن لەي فىڭ اۆتوموبيل اترەتى ارقىلى اناعۇرلىم مول مەيىر جەتكىزىپ، بۇقاراعا جان اشىر ۋاكىل، بۇقارانى مەيىرگە بولەيتىن ۋاكىل بولعىم كەلەدى".

(باسى 1 ـ بەتتە)

ماماتىرەيىم 12 ـ كەزەكتى مەملەكەتتىك حالىق قۇرىلتايىنىڭ ۋاكىلى. 2017 ـ جىلى 3 ـ ايدىڭ 10 ـ كۇنى باس شۋجي شي جينپيڭ 12 ـ كەزەكتى مەملەكەتتىك حالىق قۇرىلتايى 5 ـ ماجىلىسىندە شينجياڭ ۋاكىلدەر ۇيىرمەسىنىڭ باياندامانى قاراۋىنا قاتىناسقاندا، ول باس شۋجيدى ٴبىرىنشى رەت جاقىننان كوردى.

"باس شۋجي مەنەن اۋىل ـ قىستاقتىڭ ەگىستىك جەر، ەگىنشىلىك جاعدايى سياقتىلاردى سۇراعاندا مەن تەرەڭ قامقورلىق پەن مەيىرىمدى سەزىندىم". 5 جىلدىڭ الدىنداعى حالىق سارايىنداعى سول كورىنىستى ەسكە السا بولعانى، ماماتىرەيىم كۇنى بۇگىنگە دەيىن ەرىكسىز تەبىرەنىپ كەتەدى.

مەملەكەتتىك ەكى ٴماجىلىس اياقتاعاننان كەيىن، ماماتىرەيىم باس شۋجيدىڭ شىنايى قامقورلىعى مەن ىقىلاستى تاپسىرماسىن ارقالاپ اۋىلىنا ورالدى، اۋىلداستاردىڭ كەدەيلىكتەن ارىلىپ بايۋعا، دوڭگەلەك داۋلەتتىلىككە ۇمتىلۋ سەنىمى مەن ارىنى اناعۇرلىم نىعايا ٴتۇستى. سودان باستاپ، باش ۇجىمە قىستاعى ەرەكشە جەمىس ورمانىنىڭ ساپاسىن ٴوسىرىپ، ونىمدىلىگىن جوعارىلاتۋ جونىندە تەحنيكالىق باۋلۋ ۇيىمداستىرىپ، ٴار مۋ جەردەگى انارىدىڭ ٴتۇسىمىن 200 نەشە كيلوگرام ارتتىردى؛ قىستاق انار شارابى مانەرلەۋ سياقتى كاسىپورىندارىدى ەنگىزىپ، 180 نەشە ادامدى ەسىك الدىندا جۇمىستاندىرۋ ماسەلەسىن شەشتى؛ جول جاساۋ، بەيقۇت ٴۇي قۇرىلىسى، اۋلالاردى وزگەرتىپ سالۋ، كومىردى ەلەكتىرگە وزگەرتۋ ينجەنەرياسى، كۇن نۇرى ەنەرگياسىمەن جول شىراقتارىن جارىقتاندىرۋ، قوقىستاردى تۇرگە ايىرىپ ٴبىر جاقتى ەتۋ سياقتى حالىق تۇرمىسى نىسانداردى ىلگەرىندى ـ كەيىندى شوعىرلى اتقارىلدى...

2019 ـ جىلى قۇمدى ٴشولدىڭ جيەگىندەگى وسى كەدەي قىستاق تۇتاستاي كەدەيلىكتەن ارىلدى؛ 2021 ـ جىلى باش ۇجىمە قىستاعىنىڭ جان باسىندىق ورتاشا تازا كىرىسى 2016 ـ جىلعى 4000 يۋاننان استامنان 14 مىڭ يۋاننان استامعا ارتىپ، ەگىنشى وتباسىلارىنىڭ تەڭ جارتىسىنان استامى جەڭىل اۆتوكولىك ساتىپ الدى.

اۆتوكولىگىن جۇرگىزىپ بارلىق جەردە قىستاق تۇرعىندارىنا ۇگىت لەكسيا جاساپ جۇرگەن ماماتىرەيىم بارعان جەرىنىڭ بارىندە كوپتەگەن وزگەرىستەردى بايقادى. 2016 ـ جىلدان 2018 ـ جىلعا دەيىن بۇكىل شينجياڭدا 10 كەدەي اۋداننىڭ ىركەس ـ تىركەس كەدەيلىك قالپاعى الىندى؛ 2019 ـ جىلى 12 كەدەي اۋداننىڭ كەدەيلىك قالپاعى الىندى؛ 2020 ـ جىلى ەڭ سوڭعى 10 كەدەي اۋداننىڭ كەدەيلىك قالپاعى الىنىپ تاستالدى. كەريا اۋەجايىندا ۇشاق قاتىنادى، ياركەن ـ حوتان II قايتىمدى 750 كيلوۆولت سياقتى ەلەكتر جەتكىزۋ، كەرنەۋ وزگەرتۋ ينجەنەرياسى سالىنىپ ٴبىتىپ پايدالانۋعا بەرىلدى، وڭتۇستىك شينجياڭداعى 892 مىڭ ەگىنشى ـ مالشى وتباسى تازا ەنەرگيادان پايدالاندى...

ماماتىرەيىمنىڭ ۇگىت لەكسياسىندا كورسەتىلگەن قۋانارلىق ساندى مالىمەتتەر مەن اسەرلى دەرەكتەر بارعان سايىن كوبەيۋدە.

"پارتيانىڭ ىزگى ساياساتى تۇكپىر ـ تۇكپىرگە دەيىن جەتتى"

باس شۋجي شي جينپيڭ ورتاعا قويعان "اۋىل ـ قىستاقتارداعى بەيقۇت ٴۇي مەن كوشپەندى مالشىلاردى وتىرىقتاندىرۋ ينجەنەرياسىن ويداعىداي اتقارۋ"، "ەگىن، مال شارۋاشىلىق وڭىرلەرى مەن شەكارا وڭىرلەردىڭ نەگىزدىك الەۋمەتتىك قىزمەت وتەۋىن كەمەلدەندىرۋ" 5 جىلدان بەرى وڭتۇستىك شينجياڭداعى ەگىنشى ـ مالشىلاردىڭ تاماشا ايتاتىن تاقىرىبىنا اينالدى.

"كوپشىلىكتىڭ ەڭ تەرەڭ اسەر العان جەرى وڭتۇستىك شينجياڭنىڭ شەكارا وڭىرلەرىنىڭ جاعراپيالىق ورنى سالىستىرمالى شالعاي، كليماتى شارت ـ جاعدايى سالىستىرمالى ناشار، نەگىزدىك قۇرىلعىلارى سالىستىرمالى السىز بولعانىمەن، ٴبىراق پارتيانىڭ ىزگى ساياساتى كوكتەم سامالىنداي تۇكپىر ـ تۇكپىرگە جەتىپ، تياناقتانىپ، تەرەڭ تامىر تارتتى"، ـ دەدى مەملەكەتتىك حالىق قۇرىلتايىنىڭ ۋاكىلى، ونسۋ اۋدانى تۇمسىق قالاشىعى پارتكومىنىڭ شۋجيى لياۋ چاۋياڭ.

تۇمسىق قالاشىعىن مىسالعا السا، "جەتى ٴبىر توپ"، "ٴۇش سەرپىندى ارتتىرۋ" قامال الۋ شارالارى، اۋىل ـ قىستاقتىڭ بەيقۇت ٴۇي ينجەنەرياسى، قونىس جاڭالاپ كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ ينجەنەرياسى سياقتى حالىق تۇرمىسى ينجەنەريالارىنىڭ اتقارىلۋى كەدەي ەگىنشى ـ مالشىلاردىڭ كەدەيلىكتەن ارىلۋ قادامىن جەدەلدەتتى. 2019 ـ جىلدىڭ سوڭىندا تۇمسىق قالاشىعى كەدەيلىك قالپاعىن تۇتاستاي الدى. وسىدان كەيىن اۋىل ـ قىستاق تۇرعىندارىنىڭ قونىستانۋ ورتاسىن رەتتەۋ ـ جونگە سالۋ ينجەنەرياسىن ۇزدىكسىز ورىستەتىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋدىڭ جەتىستىكتەرىن بەكەمدەۋدى، كەڭەيتۋدى اۋىل ـ قىستاقتى گۇلدەندىرۋمەن ٴونىمدى ۇشتاستىرۋدى سەرپىندى ارتتىرا ىلگەرىلەتتى.

"بىلتىر ٴبىز جەدەل جولدامالاردى قىستاقتا جەتكىزۋ، ەمدەۋ ـ دەنساۋلىق ساقتاۋ، ەمدەۋدى قاماتاماسىز ەتۋ، نەگىزدىك قۇرىلعىلاردىڭ دەڭگەيىن جوعارىلاتۋ، تۇرعىن ٴۇيدىڭ دارەجەسىن ٴوسىرۋ جاقتارىنا ۇزدىكسىز كۇش سالىپ، حالىققا تيىمدىلىك جەتكىزۋ ساياساتتارىنىڭ تياناقتانىپ، ونىمدىلىگىن كورسەتۋىنە شىنايى كەپىلدىك ەتتىك". لياۋ چاۋياڭ بىلاي دەدى: قازىر تۇمسىق قالاشىعىنىڭ 12 قىستاعىندا "جۇڭگو پوچتاسى بەكەتى + اۋىل (قالاشىق) تاسىمالى قىزمەت وتەۋ پۋنكتى ماڭدايشالىعىن ٴىلۋ" قىزمەتى ورىندالىپ بولدى؛ قۇبىر سۋى، ونىدىرىسكە پايدالانىلاتىن ەلەكتر، قاتىنالاندىرىلعان جول، حابارلاسۋ تورابى قاتارلىلاردىڭ وتباسىلارىنا جەتكىزىلۋ سالىستىرماسى 100%كە جەتتى...

لياۋ چاۋياڭ بىلاي دەدى: شەكارانى گۇلدەندىرىپ، حالىقتى بايىتۋ ارەكەتى مەن اۋىل ـ قىستاقتى گۇلدەندىرۋ ستراتەگياسىنىڭ ارقاسىندا وڭتۇستىك شينجياڭداعى ەگىن، مال شارۋاشىلىق وڭىرلەرى مەن شەكارا وڭىرلەردىڭ نەگىزدىك قۇرىلعىلارى جانە الەۋمەتتىك قىزمەت وتەۋ جۇيەسى ۇزدىكسىز كەمەلدەندى. بۇگىنگى كۇندە شەكارا وڭىرلەردىڭ ەرەكشە جاراتىلىستىق كورىنىستەرى، تابيعي ەكولوگيالىق اۋىل شارۋاشىلىعى ونىمدەرى، قاراپايىم ۇلتتىق سالت ـ سانا سياقتىلاردىڭ ٴبارى ەرەكشە كاسىپ سالاسىن دامىتۋدىڭ ٴتيىمدى شارت ـ جاعدايىنا اينالىپ، تۇمسىق قالاشىعىنىڭ ساياحات كاسىپ سالاسى تەز قارقىنمەن دامۋدا.

"بۇل ارا قونىستانۋعا، كاسىپ ستەۋگە قولايلى جاقسى جەر"

"بىلتىر ارناۋلى كۇرستى تاۋسقان سوڭ اۋىلىم ياركەن اۋدانىنا قايتۋدى تاڭدادىم، سەبەبى بۇل ارا 'كوركەم'، كاسىپ سالالارى شوعىرلى ورنالاسقان، دامۋ كومەسكى كۇشى زور، قونىستانۋعا، كاسىپ ستەۋگە قولايلى جاقسى جەر"، ـ دەدى 3 ـ ايدىڭ 4 ـ كۇنى ياركەن اۋدانى تاعارشى قالاشىعىنداعى وسى زامانعى اۋىل شارۋاشىلىعىنان ۇلگى كورسەتۋ باقشاسىنا ورنالاسقان شينجياڭ شياۋفىڭ اۋىل شارۋاشىلىعىندا جاڭالىق اشۋ، دامىتۋ شەكتى سەركتەستىگىنىڭ 2 ـ مەرزىمدىك زاۋىتىندا زاۋىت كەڭسەسىنىڭ مەڭگەرۋشىسى ديلنار روزى ماقتانىشپەن.

ياركەن اۋدانى ٴداستۇرلى ٴىرى اۋىل شارۋاشىلىق اۋدانى، شينجياڭداعى حالىق سانى ەڭ كوپ اۋدان، وتكەندە كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋداعى ەڭ قيىن "ماشاقاتتى ٴتۇيىننىڭ" ٴبىرى بولاتىن. ديلنار ياركەن اۋدانى نەگەرشى قالاشىعى دوۋاسارايى قىستاعىنىڭ تۇرعىنى، قىستاق اۋدان قالاشىعىنا نەبارى 10 نەشە كيلومەتر جەردە بولعانىمەن، ىلگەرىدە جول قاتىناس، ەكونوميكالىق شارت ـ جاعدايى شەكتەمەسىنە ۇشىراعاندىقتان، قىستاق تۇرعىندارىنىڭ قالاعا بازارعا بارۋى قيىن بولاتىن. بۇرىن ول ەرجەتكەنىنەن كەيىن، ٴسوز جوق، وسى "كەدەي لاشىقتان" شىعىپ كەتسەم دەپ ارمانداۋشى ەدى.

"2017 ـ جىلى سىرتقا وقۋعا كەتتىم، ٴار جولى قىسقى، جازعى دەمالىسقا تاراپ كەلگەنىمدە تاڭ ـ تاماشا بولۋمەن بىرگە، توسىرقاپ قالۋشى ەدىم. اۋىل ـ قىستاقتىڭ كونە بەت ـ بەينەسى جاڭارىپ، قىستاق تۇرعىندارىنىڭ يدەيالىق كوزقاراسى دا وزگەرگەن". ديلنار وقۋ تاۋسقانىنان كەيىن، ەش ويلانباستان اۋىلىنداعى كاسىپورىندى تاڭداعاندىعىن ايتتى.

قازىر ديلناردىڭ ٴار ايداعى ەڭبەكاقىسى 4000 يۋاننان اسادى. كاسىپتىك قىزمەتتى ويداعىداي ستەۋمەن بىرگە، ول ينتەرنەت جەلىسىندە جانە ينتەرنەت جەلىسىنەن تىسقارى ونىمدەردى ساتۋدى دا سىناپ كوردى. ديلنار بىلاي دەدى: كاسىپتەن سىرتقى ۋاقىتتارىمدا وڭتۇستىك شينجياڭدا جۇمىستانعان ساباقتاستارىمەن حابارلاسىپ تۇرامىن، "قازىر وڭتۇستىك شينجياڭ وڭىرىندە مەن سياقتى كوپتەگەن جاستار ٴوز اۋىلدارىندا قالىپ، اۋىلىن كوركەيتۋگە پەيىلدىلىك تانىتۋدا، كوپشىلىك بولاشاق تۇرمىسقا ەرەكشە ٴۇمىت ارتادى".